

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

İTİRAZ EDEN (DAVACI) : Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

VEKİLİ : Av. Mahmut Nedim Eldem

UETS Kodu: 16603-06980-80575 (E-Tebliğat)

KARŞI TARAF (DAVALI) : Milli Eğitim Bakanlığı

UETS Kodu: 35756-86579-39351 (E-Tebliğat)

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri Hamit İnan

İSTEMİN KONUSU : 05/09/2019 tarih ve 30879 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’in 2. maddesiyle değişik 07/09/2013 tarih ve 28758 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’nin 6. maddesinin 3. fıkrasının; 4. maddesiyle kaldırılan 9. maddesinin 1. fıkrasında yer alan “*öğrenci temsilcilerinden*” ibaresinin; 14. maddesiyle değişik 36. maddesinin 3. fıkrasına eklenen; “*Okul içinde veya il içinde yukarıda belirtilen izinlerin dışında okul müdürü veya görevlendirmesi halinde nöbetçi müdür yardımcısı tarafından verilen faaliyet izinleri devamsızlıktan sayılmaz.*” cümlesinin; 16. maddesiyle değişik 38. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “40” ibaresinin; 38. maddesiyle değişik 91. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan “30 dakika” ibareleri ile aynı maddenin (e) bendinde yer alan “okul müdürünün onayından sonra” ibaresinin; 43. maddesiyle değişik 109. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “ilgili sektör temsilcileri, proje uzmanı, proje koordinatörü” ibarelerinin ve aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan “diğer iletişim araçlarıyla” ibaresi ile maddenin 6. fıkrasında yer alan; “kurul üyelerinin salt çoğunluğunun kararıyla” ibaresinin; 44. maddesiyle değişik 110. maddenin 3. fıkrasında yer alan “diğer iletişim araçlarıyla” ibaresi ile 7. fıkrasında yer alan “salt çoğunluğun” ibaresinin; 45. maddesiyle değişik 111. maddesinin 1. fıkrasında yer alan “gerektiğinde” ibaresi ile 7. fıkrasında yer alan “kurul üyelerinin salt çoğunluğunun kararıyla” ibaresinin; 46. maddesiyle değişik 112. maddenin 3. fıkrasında yer alan “diğer iletişim araçlarıyla” ibaresi ile 6. fıkrasında yer alan “salt çoğunluğun kararıyla” ibaresinin; 48. maddesiyle değişik 114. maddesinin 6. fıkrasında yer alan “diğer iletişim araçlarıyla” ibaresinin; 52. maddesiyle değişik 157. maddesinin 2. fıkrasının (I) bendi ile 4. fıkrasının; 56. maddesiyle değişik 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Danıştay Sekizinci ve İkinci Daireleri Müşterek Kurulunca verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 22/10/2020 tarih ve E:2020/1746 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Davacı tarafından, dava konusu düzenlemeler ile; yerel yerleştirmeye öğrenci alan okullar açısından fırsat eşitsizliğine yol açıldığı, merkezi yerleştirmeye öğrenci alan okullara ayrıcalık tanındığı, öğrencilerin derslerin başlaması ve

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

bitişi gibi kendileriyle ilgili alanlarda söz haklarının ve yönetime katılma imkanlarının ellerinden alındığı, izin verilen faaliyetlerin mevzuata uygunluğu, gerçekte yapıp yapılmadığının denetlenmesine ilişkin bir mekanizma öngörülmemesi yönüyle denetimsiz bir alan yaratıldığı, okul kontenjanlarının farklı belirlenmesinin kanuni dayanağı bulunmadığı, nöbetçi öğretmenlerin nöbet sorumluluğunun ağırlaştırıldığı, 'proje uzmanı, proje koordinatörü ve ilgili sektör temsilcileri' ifadelerinden kimlerin kastedildiğinin anlaşılamadığı, belirsizlik oluştuğu, ayrıca 'diğer iletişim araçlarıyla' ibaresinin de belirsiz bir alan yarattığı, öğretmenler kurulunda gündemin salt çoğunluk ile belirlenmesinin bu kuruldaki beklenen yarar ve işlevi gerçekleştiremeyeceği, alan zümrelerinde yer alan 'gerektiğinde' koşulunun önceki düzenlemede yer almadığı, bu gerekliliğin kim tarafından ve neye göre belirleneceğinin anlaşılamadığı, uzmanların görüş ve önerilerini iletmelerini engelleyen bir düzenleme olduğu, öğrenci ve velisi ile okul arasında imzalanacak sözleşmenin disiplin kuralı olarak kabul edilemeyeceği, izinsiz gösteri düzenlemek veya katılmak fiiline okuldan kısa süreli uzaklaştırma yaptırımı öngörülerek toplantı ve gösteri hakkına müdahale niteliğinde kanuni dayanağı bulunmaksızın düzenleme yapıldığı, keyfiliğe yol açacak nitelikte düzenleme olduğu ileri sürülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ AYYÜCE OKUMUŞ'UN DÜŞÜNCESİ: İtirazın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Üyeler Ali Kazan, Ali Ürker ve Ömer Civri'nin, davacı Sendikanın, Sendika Tüzüğü'nde yer alan faaliyet alanı dikkate alındığında, Anayasa'nın "Sendika kurma hakkı" başlıklı 51. maddesi ile 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri" başlıklı 19. maddesi uyarınca, dava konusu Yönetmeliğin 9. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*öğrenci temsilcilerinden*" ibaresi, 36. maddesinin 3. fıkrasına eklenen; "*Okul içinde veya il içinde yukarıda belirtilen izinlerin dışında okul müdürü veya görevlendirmesi halinde nöbetçi müdür yardımcısı tarafından verilen faaliyet izinleri devamsızlıktan sayılmaz.*" cümlesi ve 157. maddesinin 2. fıkrasının (I) bendi ile 4. fıkrası ve 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendi yönünden dava açma ehliyetinin bulunmadığı yönündeki oylarına karşılık; eğitim ve öğretim hizmet kolunda faaliyet gösteren davacının, bu alanda düzenlemeler içeren dava konusu Yönetmeliğin iptalini istemekte ehliyetli olduğuna oyçokluğu ile karar verilerek, işin esasına geçildi:

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

İNCELEME VE GEREKÇE :

İLGİLİ MEVZUAT:

07/09/2013 tarih ve 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, 05/09/2019 tarih ve 30879 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendinde, *"İzinsiz gösteri, etkinlik ve toplantı düzenlemek, bu tür gösteri, etkinlik ve toplantılara katılmak"* fiili "okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma" cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında sayılmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 164. maddesinin 2. fıkrasının (i) bendinde, *"Okul binası, eklenti ve donanımlarına, arkadaşlarının araç-gerecine siyasi, ideolojik veya müstehcen amaçlı yazılar yazmak, resim veya semboller çizmek"* fiili, okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında; aynı maddenin 3. fıkrasının (h) bendinde, *"Eğitim ve öğretim ortamına yaralayıcı, öldürücü silah ve patlayıcı madde ile her türlü aletleri getirmek veya bunları bulundurmak"* ve (k) bendinde, *"Eğitim ve öğretim ortamında; siyasi ve ideolojik amaçlı eylem düzenlemek, başkalarını bu gibi eylemler düzenlemeye kışkırtmak, düzenlenmiş eylemlere katılmak"* fiilleri ise, okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında yer almaktadır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

05/09/2019 tarih ve 30879 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 56. maddesiyle değişik 07/09/2013 tarih ve 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendi incelendiğinde;

Davacı tarafından, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının, temel hak ve özgürlükler arasında sayılan anayasal bir hak olduğu ve ancak milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın, genel ahlakın ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabileceği iddia edilmiş; davalı idare tarafından ise, anılan hükmün toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kısıtlamaya değil okuldaki eğitim ve öğretim faaliyetlerinin insicamını sağlamaya yönelik bir düzenleme olduğu, dava konusu maddedeki izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantıya dair disiplin hükmünün okul sınırları içindeki davranışlara ilişkin olduğu, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin devam ettiği zaman diliminde öğrencilerin okulda olmaları gerektiği, eğitim hakkının öncelikli olduğu ve çocuğun üstün yararının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından korunması gerektiği savunulmuştur.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

Yönetmeliğin yukarıda belirtilen diğer disiplin hükümlerinden de görüleceği üzere, okul dışında gerçekleştirilen fiil ve davranışların disiplin cezasına konu edilemeyeceğinin, ilgili hükümlere "okul binası, eklenti ve donanımları" veya "eğitim ve öğretim ortamı" gibi ifadeler konulmak suretiyle güvence altına alındığı, ancak davaya konu kuralda, bu yönde bir sınırlamaya yer verilmediği görülmektedir.

Hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri, hukuk devletinin ön koşullarındandır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde Devlete güven duyabilmesini, Devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik ilkesi ise kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir.

Her ne kadar, davalı idarece, izinsiz gösteri, etkinlik ve toplantıya dair disiplin hükmünün okul sınırları içindeki davranışlara ilişkin olduğu belirtilmekte ise de, bu husus düzenlemede açık bir şekilde belirtilmediğinden, maddenin uygulayıcısı konumunda bulunan idareler tarafından okul dışında gerçekleştirilen fiil ve davranışların da soruşturulmasına ve disiplin cezası uygulanmasına sebebiyet verebilecektir.

Bu durumda, dava konusu Yönetmeliğin 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendinde yer alan "*İzinsiz gösteri, etkinlik ve toplantı düzenlemek, bu tür gösteri, etkinlik ve toplantılara katılmak*" düzenlemesi, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu nedenle, dava konusu düzenlemede hukuka uygunluk bulunmadığı, düzenlemenin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya imkânsız zararların doğmasına yol açacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin diğer maddeleri yönünden ise; yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmemiş olduğu anlaşıldığından, davacının bu kısımlara yönelik itirazı yerinde görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının İTİRAZININ oyçokluğu ile KISMEN KABULÜNE,

2. Danıştay Sekizinci ve İkinci Daireleri Müşterek Kurulunun 22/10/2020 tarih ve E:2020/1746 sayılı kararının, 05/09/2019 tarih ve 30879 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 56. maddesiyle değişik 07/09/2013 tarih ve 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmının

T.C.
D A N I Ŗ T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

kaldırılmasına,

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şartların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından, dava konusu Yönetmeliğin 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendinin **YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA**,

4. Davacının diğer maddelere yönelik **İTİRAZININ** oybirliği ile **REDDİNE**,

5. 01/03/2021 tarihinde karar verildi.

Başkan Hasan GÜZELER (X)	Üye Ziya ÖZCAN	Üye Mustafa GÖKÇEK	Üye Ali KAZAN (X)	Üye Hasan ODABAŞI
Üye Muhsin YILDIZ	Üye Hasan ÖNAL	Üye Bilge APAYDIN	Üye Ali ÜRKER (X)	Üye Fatih TERZİ
	Üye Recep KILIÇ (X)	Üye Ömer CİVRİ	Üye Kemal KUKU	

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2021/116

KARŞI OY

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta dava konusu Yönetmeliğin 164. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendi yönünden de gerçekleşmediği anlaşıldığından, bu kısma yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Müşterek Kurul kararına yapılan itirazın reddi gerektiği oyuyla, kararın itirazın kabulüne ilişkin kısmına katılmıyoruz.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Ali
KAZAN

Üye
Ali
ÜRKER

Üye
Recep
KILIÇ

E/A

N/K